

Høring Teknologirådet september 2003

PROGRAMVAREKONKURRANSE MED ØKONOMISK – IKKE POLITISK VINKLING

IKT-Norge er IKT-næringens interesseorganisasjon og samler 370 medlemsbedrifter innen programvare, hardware, telecom, integratører og konsulenter. Våre medlemmer omsatte i fjor for 124 MRD. NOK, og har nærmere 90000 ansatte.

IKT-Norge har medlemmer som utvikler, selger og implementerer programvare på flere ulike plattformer. IKT-Norge går inn for mest mulig fri konkurranse, hvilket også er nedfelt i vår formålsparagraf. Dette gjelder selvsagt også når det er snakk om programvare. Når det gjelder Open Source er det foreningens syn at kundene skal velge den løsning som er den forretningsmessig beste. Vi legger sterk vekt på at det må velges ut fra et fair og forretningsmessig grunnlag og ikke på bakgrunn av en politisk beslutning. IKT-Norge støtter også åpne standarder som for eksempel XML.

Vi har full forståelse for at offentlige myndigheter diskuterer hvilken IT-strategi som er mest hensiktsmessig. En slik diskusjon er sunn og viser at det offentlige har en offensiv holdning til sine IT-systemer, som i årene som kommer vil være en av de viktigste katalysatorer for en mer effektiv, servicerettet og slankere offentlig forvaltning. Valg av programvareløsning er et strategisk valg med langsiktige konsekvenser.

IKT-Norge har ingen forutsetning for å ta stilling til hvilken programvare som er mest hensiktsmessig. Det må markedet helt og holdent avgjøre. Valg av programvare må alltid være basert på en vurdering av behov, ønsker og ikke minst en vurdering av totale omkostninger. IKT-Norge tar sterk avstand fra en politisk styring av programvarevalg. Det finnes en rekke gode argumenter både for MS-systemer, Open Source og andre. Vi hilser imidlertid en saklig debatt velkommen og kan fra vårt ståsted påpeke at tidligere debatter ikke har vært spesielt saklig begrunnet. Teknologirådet skal derfor ha honnør for å forsøke å løfte denne debatten opp på et nytt nivå.

Utvikling av programvare er en drivende kraft for økonomi, sosial og teknologisk progresjon. Omfattende studier i USA blant annet ved Berkeley Universitet, ledet av Manuell Castells, viser nøyre korrelasjon mellom investeringer i programvare og vekst i BNP. Ved å tillate at flere bedrifter konkurrerer om utvikling av programvare, forretningsmodeller og lisensmodeller får vi

den beste måten å drive innovasjon innen programvaremarkedet. Dette gjør at kunder – både offentlig og private – får det beste tilbudet og det største utvalget å velge fra.

I det siste har vi sett forsøk på at statlig innkjøpspolitikk, bevilgning av forskningsmidler og policy rundt åpne standarder har søkt å favorisere en utviklingsmodell på bekostning av en annen. IKT-Norge står bak følgende prinsipper:

- Innkjøp av programvare skal skje på grunnlag av behov, og ikke ut i fra noen foretrukne politiske preferanser. All programvare tilbyr ulik funksjonalitet og pris. Offentlig sektor bør ha en innkjøpsstrategi hvor behovene som skal dekkes skal være de viktigste faktorene. Det offentlige skal ikke ha en strategi som forfordeler en utviklingsmodell fremfor en annen, det vil si at kommersiell programvare, åpen kildekode, prosjekter eller andre lisensmodeller skal vurderes ut i fra verdi, totale eierkostnader, funksjonalitet, ytelse, servicevennlighet og sikkerhet. Det offentlige er best tjent med at markedet fortsetter med innovasjon innen programvareutvikling hvor hver enkelt leverandør velger den utviklingsmodellen som de ønsker, uten påvirkning eller diskriminering av en modell over en annen.
- Det offentlige skal jobbe for interoperabilitet via plattformnøytrale standarder. Industri- og markedsbaserte standarder er den mest effektive måten å få ulike systemer til å utveksle data på. Disse standardene er åpne og fritt tilgjengelig til alle, og vil hjelpe programvarehus til å utvikle systemer som sørger for interoperabilitet. Det er viktig at offentlige instanser kjenner til at åpne standarder – som er tilgjengelig for alle plattformer – ikke er det samme som åpen kildekode, og at implementering av en åpen standard ikke krever en åpen kildekode. Utviklere av kommersiell programvare, som typisk ikke publiserer sin kildekode, vil ofte tilby teknologi og opphavbeskyttet materiale for å utvikle nye standarder. En offentlig policy om standardbruk skal ikke diskriminere eller promotere en spesiell utviklingsmodell over en annen.
- IKT-Norge vil opprettholde en streng beskyttelse av åndsverksloven. Både kommersielle og ikke-kommersielle utviklere baserer seg på eierskap til innmaterielle rettigheter. En offentlig strategi skal ikke diskriminere mellom selskaper som velger å lisensiere bort sine materielle rettigheter kommersielt, og selskaper som velger å ikke ta betalt for sin lisens.

IDC statistikkprognose for det norske IKT-markedet

Omsetting (mil NOK)	1996	2002	2006
IT Maskinvare	14.000	15.009	19.733
Programvare	5.012	7.737	11.331
IT Service	13.231	22.181	30.811
Total IT	32.242	44.927	61.876
IT omsetting % av BNP	3,17 %	2,97 %	3,64 %
IT skatt % av BNP	2,38 %	3,68 %	4,57 %

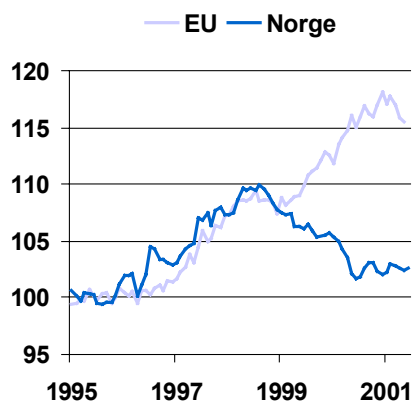
Antall IT bedrifter			
IT Maskinvare	184	188	195
Programvare	265	352	446
IT Service	1.437	2.001	2.422
Forhandlere	3.645	4.511	5.319
Totalt IT Bedrifter	5.531	7.052	8.382
Antall IT ansatte			
IT Maskinvare	5.250	5.469	5.859
Programvare	1.918	2.979	4.324
IT Service	14.750	24.760	33.459
Forhandlere	10.901	15.250	19.788
Totalt IT Ansatte	144.893	205.308	266.964

Norge har en sterk programvarenæring. Ser vi på statistikk basert på de statistiske sentralbyråer i Norden går det klart frem at Norge har en forholdsmessig sterkere posisjon innen programvareutvikling enn noen av de andre skandinaviske landene. Dette er en konkurransefordel vi må ta vare på og ikke skusle bort. Vi har aktører som gleder brukere over hele verden med sin programvare og løsninger som SuperOffice, Mamut, Visma, Opera, Trolltech, Software Innovation, Agresso, Birdstep, EDB Telescience, Fast m.fl., og aktører som er ledende innen sine bransjer verden over som Xantic innen shipping, Roxar, Amitec, Powel og Technoguide innen energisektoren og BeepScience og e-Solutions innen betalingsløsninger og DRM. (Listen kan gjøres vesentlig lenger.)

Det offentlige bør flytte fokus til hvordan de gjennom sine rammeverk og investeringer skaper grobunn for en sterk, innovativ og verdiskapende programvarenæring. Norge trenger flere ben å stå på i fremtiden, og innen IT-tjenester og programvare har vi grunnlaget som skal til. Med høyt utdannelsesnivå, gode universiteter og høyskoler og et konkurransedyktig lønnsnivå har vi en god forutsetning for å lykkes i å bygge opp en nasjonal programvareindustri i Norge.

Nedbygging av tradisjonell industri - hva skal gi fremtidig verdiskaping

Industriproduksjon, indeks 1995 = 100

Kilde: EcoWin

IKT NORGE

Lønnskostnader industri vs. IKT

Lønnskostnader industrien

• Norge	190 kr
• England	100 kr
• USA	85 kr
• Tyskland	65 kr
• Tyrkia	9 kr
• Kina	6 kr
• India	5 kr

Kilde Lai Berg Holding

Lønnskostnader IKT

• Norge	265 kr
• England	250 kr
• USA	320 kr
• Tyskland	270 kr
• Tyrkia	?
• Kina	35 kr
• India	70 kr

Kilder EICTA/Witsa/Wipro/Oracle

IKT NORGE

Med lang historie, etablerte forretnings- og utviklingsmodeller, partnerskap med internasjonale aktører og myndigheter som er opptatt av IT, ligger mye til rette. Det er bare å ta tak i dette, heller enn å bruke tid på ekskluderende og bransjeregulerende spørsmål. Vi fronter frihandel og da må vi unngå en politikk som preferer en løsning. For videre utvikling av norsk IKT-næring er det viktig å være klar over at vi trenger mangfold, vi trenger konkurranse og vi trenger drahjelp fra internasjonale giganter. Store deler av norsk IKT-næring er i dag basert på utviklingsplattformen til Microsoft. Skal vi politisk regulere konkurransen vil vi også sanere store deler av norsk IKT-næringen. Når det er sagt ser vi at det også vokser opp spennende kompetanse og bedrifter basert på Open Source, men disse utgjør i dag en liten andel av den samlede IKT-omsetning i Norge. Kina kan velge en politisk løsning på sin programvarepolitikk fordi de i dag har en svært begrenset programvareindustri. Norge som et demokrati og et land med en sterk og velutviklet programvareindustri kan ikke ta en slik avgjørelse. Programvarekonkurransen må være bunnlinjeorientert og ikke politisk orientert.

IKT-Norge
September 2003